

**БУГУН ТОШКЕНДА
ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА
УЮШМАЛАРИ
ФЕДЕРАЦИЯСИГА БИРЛАШГАН
КАСАБА УЮШМАЛАРИНИНГ
III ҚУРУЛТОЙИ ҲАМ ИШИНИ
БОШЛАЙДИ**

Ислом КАРИМОВ:
КАСАБА УЮШМАЛАРИНИНГ ҲАМ ИШИНИ БОШЛАЙДИ. ҲАМ ИШИНИ БОШЛАЙДИ. ҲАМ ИШИНИ БОШЛАЙДИ.

ИШОНЧИ

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ
2000 йил 8 апрел, шанба № 50 (882)

БЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА
ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИНИНГ ҚУРУЛТОЙИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Хурматли қурултой қатнашчилари! Сизларнинг бугунги анжуманингиз мамлакатимиз сиёсий-ижтимоий ҳаётида теран ўзгаришлар юз бераётган, жамиятимизни демократлаштириш жараёни янги босқичга кўтарилаётган бир пайтда ўтаётгани билан муҳим аҳамиятга эга. Сафлариди миллионлаб кишиларни бирлаштирган Ўзбекистон касабаси уюшмалари ўз аъзоларининг меҳнат, ижтимоий-иқтисодий, маънавий-интеллектуал ҳақ-ҳуқуқларини муҳофаза қилиш, жамиятда манфаатлар уйғунлигини таъминлаш борасида катта ишларни амалга оширмакда.

ячиси сифатида ўзининг ҳаракат дастурини изчиллик билан ҳаётга жорий этишга интилаётгани эътиборга сазовордир. Бугун жамиятимиз олдида турган долзарб масала - сиёсий-ижтимоий ҳаётимизнинг барча соҳаларини эркинлаштириш вазифаси, бошқа нодавлат ва жамоат тузилмалари каторида, касабаси уюшмалари ҳам улкан масъулият юклайди. Ишончим комилки, мамлакатимизда давлат, иш берувчилар ва касабаси уюшмалари ўртасида шаклланиб келаётган барқарор ва самарали муносабатлар бундан буён ҳам ижтимоий шерикчилик тамойиллари асосида ривожланиб бораверади. Бу жараёнда меҳнат аҳлига моддий-маънавий кўмак бериш, уларнинг саломатлиги ва дам олиши билан боғлиқ масалаларни ҳал этиш,

меҳнат қонунлари ва жамоа шартномаларининг ижросини мунтазам назорат қилиш, жамоатчилик онгида ўзини ўзи бошқариш кўникмаларини тарбиялаш, одамларнинг ташаббус ва изланишларини рағбатлантириш айниқаси муҳим аҳамият касб этади. Мана шу улкан вазифаларни амалга оширишда, пиروвард мақсадимиз бўлган озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт қуриш йўлида касабаси уюшмалари сидқидилдан хизмат қиладилар, деб ишонманам. Барчангизга сийҳат-саломатлик, куч-гайрат, олижаноб ишларингизда янги муваффақиятлар тилайман.

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигида Президент Ислом Каримовнинг миллий мафқуранини шакллантиришга бағишланган йилги таълим маърузасидан келиб чиқувчи вазифалар мавзусида давра суҳбати ўтказилди. Унда республиканинг етакчи олий ўқув юртиларида ижтимоий-гуманитар фанлардан дарс берувчи академиклар, профессорлар, таниқли олимлар, маданият арбоблари, маънавият ва маърифат соҳаси мутахассислари иштирок этди.

сиёсатшунослик, тарих, фалсафа, социология бўйича янги дарсликлар, бир қанча ўқув қўлланмалари нашр этилди. Улар юртимизнинг етакчи олим ва мутахассислари томонидан тайёрланган. Республикадаги барча олий ўқув юртилари ва ўрта махсус

МИЛЛИЙ МАФҚУРА - КЕЛАЖАК ЙЎЛИ

Мажлиси очишда сўзга чиққан Олий ва ўрта махсус таълим вазири С.Ғуломов ёш авлоднинг миллий мафқура руҳида тарбиялаш бугунги кунда муҳим аҳамият касб этишини қайд этди. Таълим жараёни Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг ажралмас ва устувор қисми ҳисобланади. Миллий ғоя ёрдамида ёшларга ўзбек халқи асрлар давомида тўплаган маънавий бойликларини, шунингдек, умуминсоний қадриятлар, жаҳон маданияти ютуқларини етказиш зарур. Мамлакатимиз келажаги бугунги ёш авлоднинг қандай мафқура асосида тарбиялашга боғлиқ, шунинг учун жамиятда ғоявий бўшлиқ юзага келишига йўл қўймайлик. Мажлис иштирокчилари таълим-тарбия жараёнини

такомиллаштириш, ёшлар орасида маънавий-маърифий фаолият даражасини ошириш зарур эканлигини таъкидлашди. Бунда талабалар, академик лицейлар ва касб-хунар коллежлари ўқувчилари учун янги ўқув адабиётлари муҳим ўрин тутаяди. Президент Ислом Каримов ўз нутқида бугунги кунда энг долзарб вазифа - аниқ ва равшан, таъсирчан ўқув қўлланмалари ва дарсликларини яратиш эканлигини бежиз таъкидламади. Улар мустақиллик олиб келган барча туб ўзгаришларни акс эттириши, миллий мафқурага асосланган бўлиши лозим. Бу биринчи навбатда ижтимоий-гуманитар фанларга доир ўқув адабиётларига тегишлидир. Шундай адабиётлар чиқариш лозим. Масалан, бу йил

Урганчада ўтказилган жамоатчилик йиғилиши иштирокчилари миллий ғоя ва миллий мафқуранини шакллантириш ҳамда ривожлантириш, жумладан, бу жараёнда ислом ва бошқа динларнинг ўрни каби кўпга асосларга жавоб олишди. «Миллий ғоя ва миллий тафаккур - келажакка йўл» ширини остида ўтган қизгин баҳсда Ал-Хоразмий номидаги Урганч давлат университети ва 1-Тошкент давлат тиббиёт институти филиалининг ижтимоий фанлар ўқитувчилари, Хоразмнинг илмий ва ижодий зиёлилари вакиллари иштирок этди. Қизиқarli фикр алмашиш жараёнида умуммиллий ғоя кўнмиллатили Ўзбекистон халқини мамлакатимизда очик

Тошкент вилоятининг Чирчиқ шаҳрида «Миллий ғоя ва миллий мафқура - келажак йўли» мавзусида илмий-маърифий анжуман бўлди. Республика «Маънавият ва маърифат» маркази ташаббуси билан ўтказилган маъруза тадбирларида қорхона ва ташкилотлар, ўқув муассасалари раҳбарлари, уларнинг маънавий-маърифий ишлар бўйича ўринбосарлари, маҳалла оқсоқоллари, дин арбоблари, жамоат ташкилотлари вакиллари иштирок этди. Анжуманда ўз истиқлол ва тараққиёт йўлидан олға бораётган мамлакатимиз ҳаётида миллий ғоя ва миллий мафқуранинг ўрни ва аҳамияти, уни шакллантириш борасида олиб борилган ишлар ҳақида гап борди. Тадбир иштирокчилари таниқли олим ва адибларнинг «Он-

ғуқаролик ва демократик давлат қуриш йўлида бирлаштиришга хизмат қилиши лозимлиги таъкидланди. Бу мақсадга интилиш асосий миллий ва умуминсоний маънавий қадриятларни ўз ичига олган миллий ғоя мазмунини акс эттиради. Бу йўналишда кўп соҳаларда амалга оширилган ишларда кишиларни, айниқаси ёшларни мустақил фикрлашга, асл ва ўткинчи маънавий қадриятларни ажратишга ўргатиш жуда муҳим эканлиги қайд этилди. Жамиятда парокандаликни юзага келтиришга уринаётган турли қўпуровчи экстремистик оқимларнинг асл мақсадини аниқ мисоллар ёрдамида очиб ташлаш зарур.

ғи ўзгартириш - туб мақсад», «Сиёсий, иқтисодий, маърифий тарғибот уйғунлигига эришиш - давр талаби», «Адабий мерос - мафқурамиз манбаи», «Матбуот ва миллий мафқура» мавзуларида маърузалар тинглади, уларнинг қизиқтирган саволларга атрафлига жавоб олди. Худди шундай анжуман вилоятнинг Уртачирчиқ, Қибрай ва Тошкент туманларида ҳам бўлиб ўтди.

«ТАШАБУС» - МУСОБАҚА МАЙДОНИ

Мана икки йилдирки, «Сирдарё ҳақиқати» газетасининг бўлим муҳаррири, истеъдодли журналист Мамадали Аҳмедов «Ташаббус» кўрик-танловининг голиби деб топилди. У тадбиркорлар фаолиятини ёритган энг фаол журналист сифатида тан олинди.

«Ташаббус-2000» вилоят кўрик-танловида «Энг яхши тадбиркор», «Энг яхши фермер», «Энг яхши хунарманд» гина аниқланмади. У «Энг яхши устоз», «Энг ёш тадбиркор», «Тадбиркорликни энг яхши ёритган журналист»лар учун ҳам мусобақа майдони бўлди.

ТАДБИРКОРЛАР УЧУН ҚУЛАЙЛИК

«Пахтабанк»нинг Қашқадарё вилояти бўлимида хусусий тадбиркорларга, кичик ва ўрта бизнес билан шуғулланувчиларга кредит бериш бўлими очилди. Бундан мақсад уларни қўллаб-қувватлаш, муаммоларини ечишда ёрдам кўрсатиш, иш юритиш ва ҳисоб-китоблар бўйича маслаҳатлар беришдан иборат. Бу бўлим ишбилармонларга бозор шароитида иш юритиш хусусида ҳам йўл-йўриқлар бериб боради, семинарлар ташкил этади.

ЎЗБЕК АЁЛИГА БАҒИШЛАНДИ

Термизда немис этнографи ва ёзувчиси Габриеле Келлер хонимнинг ўзбек аёлларига бағишланган фото кўргазмаси очилди. Бунгача шундай фотокўргазма Ўзбекистон Бадий академиясининг Марказий кўргазмалар залида катта муваффақият билан ўтган эди.

Хорижлик олима ва ёзувчининг ўзбек халқи маданияти, аёлларнинг жамият ҳаётида турган ўрни, турмуш тарзи, асрий аънавалари ҳақидаги фотолархалари томошабинларда катта қизиқиш уйғотмоқда.

Тақлиф ДАВР ТАЛАБИ

Ўтган йили Жиззах вилоят касабаси уюшмалари Кенгаши меҳнатқашларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш бўлимининг бевосита аралашуви билан 3 миллион сўмга яқин иш ҳақи ундириб берилди. Биргина Жиззах механика заводидан мурожат қилган 15 нафар ишчига 748 минг, «Жиззахчўлқурилиш» трестига қарашли 5-АТК томонидан 144 минг 949 сўм, «Жиззахпластмасса» заводидан 72 минг, Жиззахтаксасаройидан 40 минг сўмлик вақтида тўланмаган иш ҳақлари ўз эгаларини топгани фикримиз далилидир. Хўш, ана шундай қонунбузарликларга йўл қўйган маъмурий раҳбарларга қандай интизомий чоралар қўлланилди? Айтиш мумкинки, деярли ҳеч қандай. Негаки, амалдаги қонунларда меҳнат кишининг бевосита ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилувчи бўлимга бу борада ваколат берилмаган.

Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги Кодекснинг 255-моддасида кўрсатилишича, меҳнат ва техник инспекцияларига мазкур Кодекснинг 49-моддасига асосан меҳнат қонунчилигини бузган мансабдорларга кам ойлик иш ҳақининг 2 бароварида 5 бароваригача жарима солиши мумкинлиги айтилган. Давр талабидан келиб чиқиб, амалдаги меҳнат қонунчилигининг тегишли моддаларига зарур тузатишлар киритиш зарурга ўхшайди.

Яна бир муҳим масала ҳақида фикр билдирмоқчиман. Айтиш мумкин, кенгаш режаси асосида бирор бир йирик қорхона фаолиятини раёсат йиғилишида кўриб чиқиши керак. Бунда, табиийки, мазкур қорхонанинг молиявий-ҳўжалик фаолиятини ҳам ўрганишга тўғри келади, албатта. Шунда қорхона раҳбарияти текширишни мувофиқлаштириш Кенгашининг руҳсатини талаб этади. Мувофиқлаштириш Кенгаши таркибида касабаси уюшма ташкилотлари ходимлари бўлмаган, улар ҳам бунга руҳсат этишолмайди. Бу муаммони бартараф этиш учун текширишни мувофиқлаштириш Кенгаши таркибида касабаси уюшма вакилларини ҳам киритиш керак, деб ҳисоблайман.

Тургун НИЁЗОВ,
Жиззах вилоят касабаси уюшмалари Кенгаши меҳнатқашларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш бўлими мудир.

Пири бадавлат отахонларимиз мустақил Ўзбекистонимиз бахти, суянч тоғларидир.

ЯНГИ ШИФОХОНА

Конимех туманида аҳоли саломатлигини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор берилмоқда. Шу мақсадда ўтган йили туманда иккита замонавий шифо маскани қад ростлади.

Яқинда улар сони яна биттага кўпайди. «Навоийдеҳқурилиш» бошқармаси бунёдкорлари томонидан «Қарағата» ширкат ҳўжалиги марказида қурилган қишлоқ врачлик пунктида аҳолига малакали тиббий хизмат кўрсатиш учун барча қулайликлар яратилган. Бу ерда физиотерапия, акушерлик, терапия бўлимлари, лаборатория мавжуд. Шунингдек, «Қарағата» овулида қоракўлчилар учун тураржой бинолари, маданий-маиший иншоотлар қуриш ишлари ҳам жадал давом этмоқда.

Сарҳисоб

ОДАМЛАР ИШОНЧИ - ЭНГ ЯХШИ МУҚОФОТ Ўзбекистон касабаси уюшмалари Федерацияси кенгаши раиси, Олий Мажлис депутати Дилбар Жаҳонгирова билан мулоқот

— Дилбар Набиевна, бугун Ўзбекистон касабаси уюшмалари ҳаётида унутилмас кун. Энг оммавий ташкилотнинг III-қурултойи ўз ишини бошлайди. Анжуманда ҳисобот даврида амалга оширилган кенг қўламли ишлар, дематки, ютуқлар, камчиликлар, ечимини кутаётган муаммолар хусусида алоҳида гап боради. Касабаси уюшмаларининг бозор шароитидаги бош вазифаларидан бири меҳнатқашлар ҳақ-ҳуқуқини ҳимоялашдир. Аммо бу иш ҳар доим ҳам осон кечаётгани йўқ. Баъзида масалалар ечими судга бориб такалади. — Инсон - ҳаёт гултоғи. Уни эъозлаш, хурматини жойига қўйиш, ҳақ-ҳуқуқини ҳимоя қилиш шарофати бурчимиздир. Биз ҳузуримиз-

масаласи қўйилди. Бироқ ишнинг охири кўринмади. Охир-оқибат аёл Ўзбекистон касабаси уюшмалари Федерациясига наҳот излаб келди. Узаро фикрлашиш чоғида у билимдон, гурурли, айна пайтда қатъий ҳаракат қила

оладиган инсон эканлиги маълум бўлди. Эдолатни тиклаш учун энг таърибли мутахассисларни Пахтачиға йўллади. Расмиётчилик, инсон тақдирига бепасандлик бўлаверган «Ишонч» газетамиз орқали ўткир танқидий чиқиш қилинди. Масала ҳатто Раёсат йиғилишида кўндаланг қўйилди. Биз инсон ҳақ-ҳуқуқини ҳимоялашда изчилликни бўшаширмадик. Охир-оқибат суд масаласига адолатли тарзда нукта қўйди. Оқибат эътироф этиш керак, баъзи қорхона, муассаса, ташкилотларнинг раҳбару мутахассислари қонунчи яхши билмайдилар. Боз устига, улар ҳуқуқшуносларнинг маслаҳатисиз, касабаси уюшма кўмиталарининг розилиги-

(Давоми 2-бетда).

КАСАБА УЮШМАЛАРИ - МЕХНАТКАШЛАР

(Боши 1- бетда).

Касаба уюшмалари ижтимоий адолатни қарор топтириш, ижтимоий мадад ва нафақалар ҳақиқатда ҳам муҳтожларга берилишини таъминлашга яқиндан ёрдам бермоқдалар. Шу хусусдаги фикрларингиз билан ўртоқлашсангиз?

мулк шаклларининг ўзгаришига мувофиқдир, деб бўлмайди. Тўғрими?

Фикрингизга қўшиламан. Тахлил шуни кўрсатадики, нодавлат сектори корхоналарида меҳнат қилувчи ходимларнинг муайян қисми касаба уюшмаларига аъзо эмас. Демак, улар ижтимоий -иқтисодий химоя тизимидан четда

олиш уйи мавжуд. Кейинги беш йил давомида касаба уюшмалари томонидан ажратилган имтиёзли йўлланмалар билан 531 мингдан зиёд меҳнаткаш санаторий, дам олиш уйларида ўз саломатликларини тикладилар. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда 705 мингдан кўпроқ ишчи ва хизматчилар санаторий-профилакторий-

ОДАМЛАР ИШОНЧИ - ЭНГ ЯХШИ МУКОФОТ

Ўзбекистон Президенти Ислам Каримов мустақилликнинг дастлабки кунлариданоқ кам таъминланган оилалар, етим-есирлар, боқувчисини йўқотган кимсаларни мустаҳкам ижтимоий химоялаш масаласига катта эътибор берди. Бу бозор муаммоларини муваффақиятли енгизишда муҳим омил бўлмоқда. Савобли ишдан биз ҳам четда қолаётганимиз йўқ. Фақатгина 1999 йилнинг биринчи ярмида аҳолининг муҳтож табақаларини қўллаб-қувватлаш учун 19 млрд. сўмга яқин маблағ сарфланди. 16 ёшга фарзанди бўлган 1 миллион оила, 260 минг кам таъминланган оилалар шунингдек, 2 ёшга боласи бўлган 540 минг ишламайдиган оналар моддий мадад олганлигининг ўзи кучли ижтимоий сўбатнинг исботидир. Таъкидлаш жоиз, аҳолининг даромадлар даражаси ва мулкий жиҳатдан ҳаддан ташқари табақаланишини камайтириш борасида чора-тадбирлар кўрилиши қутулган натижани берадигани. Яъни, бу борада амалга оширилган ишлар натижасида 1996 йил 1 апрелидан Ягона тариф сўбатининг янги 22 разрядли шакли жорий этилди, разрядларо коэффициентлар эса мунтазам қайта кўриб чиқилди. Мамуният билан таъкидлайман, ходимлар ҳуқуқ ва манфаатлари химоясининг ҳуқуқий негизини шакллантириш ва тақомиллаштиришда касаба уюшмалари фаол иштирок этмоқдалар. Масалан, ҳисобот даврида вақилларимиз ва мутахассисларимиз бевосита иштирокида 7 та қонун лойиҳаси ишлаб чиқилди. Қарийб 40 га яқин лойиҳа эса касаба уюшмалари билан келишилган ҳолда Парламент муҳомазасида қиритилди. Ана шу қонун лойиҳаларни юзасидан билдирилган 180 та тақлифлардан аксарият қисми инобатта олинди.

Очирок гапирганда касаба уюшмалари органларининг нодавлат сектори ходимлари орасида олиб бораётган ишлари бозор талабига, республикада

қолишмоқда. Мазкур муаммонинг долзарблигини ҳисобга олган ҳолда ўтган йилнинг январидан раёсатнинг кенгайтирилган йиғилишида уни атрофлича муҳокама қилдик. Қабул қилинган қарорда камчиликлар тан олинди. Муаммоларни ҳал этиш, замон талабига монанд равишда фаолият юритишга қаратилган аниқ тадбирлар белгиланди. Улар изчил амалга оширилаётганлиги туфайли муайян силжиларга эришилмоқда. Жумладан, Ургант-Лада-Мрамор, «Самарқанд саҳорати», «ДЭУ Текстайл», «Тэкмен», «Ут-Жизантеп», «ПОП-ФЕН» сингари 20 дан зиёд йирик қўшма корхоналарда касаба уюшма ташкилотлари тузилди. Бу йўналишдаги ишлар давом этаётти.

Бозор шароитида меҳнаткашлар ҳамда уларнинг оила аъзоларини соғломлаштириш, дам олдириш касаба уюшмалари фаолиятида алоҳида ўрин тутаети. Айнан шу масалада ҳисобот даврида яхши ишлар амалга оширилганлиги эътироф этилмоқда. Қувончли ўзгаришлар хусусида қисқача тўхташсангиз?

Муҳтарам Президентимиз шундай таъкидлаганди: «Соғлом авлод деганда, шахсан мен, энг аввало соғлом наслни, нафақат жисмонан бақувват, шу билан бирга руҳи, фикри соғлом, иймон-этиқоиди бутун, билимли, маънавияти юксак, мард ва жасур, ватанпарвар авлодни тушунаман». Бу сўзлар зиммамизга масъулият юклатди, омилкорлик билан ҳаракат қилишга даъват этди. Натижалар чакки эмас.

Ҳисобот даврида касаба уюшмалари тизимидоги сиҳаттоҳларнинг моддий техника базасини мустаҳкамлаш, хизмат кўрсатиш даражасини янада яхшилаш, иқтисодлаштирилган соғломлаштириш тизимларини барпо этиш, биринчи даражали ишлар деб белгиланди. Бугунги кунда Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси тасарруфида 17 та санаторий ва 4 та дам

ларда даволандилар. Шунингдек, шифо масканларида 40 мингдан зиёд оналар фарзандлари билан шифо топдилар.

Республика аҳолисига қулайлик яратиш мақсадида бообуру институтининг илмий хулосасига асосланиб, ўтган йилнинг октябрдан даволаш мuddати 24 кундан 18 кунга ўтказилди. Натижада йўлланмаларнинг ўртача танархи 20-25 фоизга арзонлашди. Бу барчага маъқул тушди.

Федерация кенгаши аҳолининг йўлланмаларга бўлган талабини қондириш мақсадида сиҳаттоҳлар тармоғини кенгайтириш, реконструкция қилиш, замонавий бўлимлар очиб ишларига эътиборни қучайтирди. Саъй-ҳаракатлар натижасида Чимбой туманида ажойиб «Гулпаршин» она ва бола санаторийси, «Қашқадарё соҳили» сиҳаттоҳида маданият маркази, ошхона мажмуи, «Оқтош», «Турон» шифо масканлари эса барчага маъқул тушган оилавий котежлар қурилиб ишга туширилди. «Бўстон», «Ботаника», «Ситоран Мохи Хоса», «Умид гулшани», «Марҳамат», «Зомин», «Сарабий» сиҳаттоҳларининг бино ва иншоотларини тиклаш ишлари изчил олиб борилмоқда. Ушбу мақсадларга касаба уюшмалари сурғурта маблағларидан 2 миллиард сўмликдан кўпроқ маблағ сарфланди.

Касаба уюшмаларида бўлиб ўтган ҳисобот сайловлар жанговарликни ошириш, сафларимизни жипслаштириш, расмиётчиликка, келишувчанликка барҳам беришда бағоят муҳим рол ўйнади. Касаба уюшмалари кўмиталари раислари сафи ёш, иқтидорли, ташаббускор кадрлар ҳисобига мустаҳкамланди. Фаолиятимизда ютуқлар билан бирга биз айтиб ўлгурмаган камчиликлар, ечимини қўлга олиш муаммолар бор албатта. Зеро, улар ҳақида бугун ўз ишини бошлайдиган қурултойимизда алоҳида гап боради.

Сўбатда:
Мирғиё КАЮМОВ.

Имконият ва натижа

Ўз таваригага 640 мингдан зиёд ишловчинни бирлаштирган вилоят касаба уюшмалари кенгаши иқтисодий-иқтисодий мустаҳкамлаш, меҳнаткашларнинг турмуш фаровонлигини яхшилашга баҳоли қудрат ҳисса қўшиб келмоқда. Шу беш йил ичида вилоят ҳокимлиги билан меҳнаткашларнинг ижтимоий ва ҳуқуқий манфаатларини химоялаш борасида имзоланган келишувларимиз шартлари ҳар икки томоннинг фаоллиги билан бажариб келинмоқда. Бу вилоятда ишловчиларни жадаллаштириш, халқ ҳўжалигининг барча соҳаларида ишлаётган ходимлар манфаатларини муҳофаза қилишни тақомиллаштиришда муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда.

Кенгашининг тегишли бўлимлари жойлардаги маънавият ва маърифат марказлари билан ҳамкорликда сезиларли ишларни амалга оширмоқда. Вилоят касаба уюшмалари Кенгаши борада муассас дастур қабул қилди. Унинг ижросини таъминлаш мақсадида вилоят миқёсида турли оммавий тадбирлар,

ўзгариши жараёнида халқ ҳўжалиги тармоқларида кўплаб ишчи ўринлари қисқартирилмоқда. Бундай шароитда ходимларни ижтимоий ва ҳуқуқий жиҳатдан химоялаш касаба уюшмалари олдидоги долзарб вазифалардан бири ҳисобланади. Шу сабабли кенгашнинг вилоят Меҳнат бандлик ва

Кейинги йилларда корхона, ташкилот, муассаса ва ҳўжалиқларда маъмурият билан касаба уюшмалари ўртасида жамоа шартномаларининг тузилишига алоҳида эътибор қаратилди. Агарда 1994-95 йилларда тизимда жами 1800 та жамоа шартномалари тузилган бўлса, 1998-99 йилларда бу кўрсаткич 3 мингтага яқинлашиб қолди. Асақдаги «ЎЗДЭУ авто», «ЎзКарамақ», «Ўз-Тонг-Хонг» қўшма корхоналари, Бобур номли ип-газлама ишлаб чиқариш акциядорлик жамиятини бунга мисол тариқасида келтиришимиз мумкин. Меҳнат-техник нозирларимиз асосий эътиборни жойларда қонун талаблари бузилишининг олдини олишга, фойда-

ланишга топширилаётган иншоотларнинг қурилиш мейёрларига мос келишини, ишловчиларнинг маъсул кийим-бош ва химоя воситалари билан таъминланишини назорат қилишга, ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлган бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олишга қаратмоқдалар. Бу борада амалга оширилган ишлар самарасини ишлаб чиқариш билан боғлиқ бахтсиз ҳодисалар сонини аввалги ҳисобот даврига нисбатан бир мунча камайтганлигида ҳам қўриш мумкин.

Меҳнаткашларни ижтимоий химоялашнинг асосий йўналишларидан бири уларни соғломлаштириш ва дам олишини таъминлашдир. Беш йил ичида бу соҳада ҳам қатор ижобий ишлар қилинди. Вилоятда 136 фоизга ошди. Улар 8 тага қўлайиб, бултур 30 та санаторий оромгоҳ хизмат кўрсатди.

Ишловчиларнинг соғломлаштиришда «Ўзбекистон» ягона кўнглиги жисмоний тарбия ва спорт жамияти вилоят ташкилотли имкониятларидан унумли фойдаланилмоқда. Оммавий спорт ўйинларининг бевосита маҳалларда, энг чекка қишлоқларда ўтказиш тобора аънавий тус олаётгани фикримизнинг далилидир. Мана, икки йилдирки, Халқаро хотин-қизлар байрами арафасида Андижон шахрининг Навоий шўқ кўчаси бўйлаб югуриш бўйича аёллар астафетаси ўтказилатир.

Мулқчилик шаклларининг аҳолини ижтимоий химоялаш божқармаси билан ҳамкорлиги тобора яхшиланмоқда. Аввало корхона ва ташкилотлардан ишчи ўринларини қисқартириш жараёни амалдаги қонунлар доирасида бўлишига қатъий назорат қилинапти. Жойларда янги ишчи ўринларини яратиш масаласи ҳам фаолиятимиз марказида турибди. Беш йил давомида Кенгашга тушган 10 миляда яқин ёзма ва оғзаки аризаларнинг кўпчилиги ижобий ҳал этилди. Ишловчиларнинг муурожаатлари билан шуғулланишни янада яхшилаш мақсадида Кенгаш қошида алоҳида қабулхона очилди.

Кенгашнинг «Соғлом авлод

Муслима РАХИМОВА, «Бухоротеко» ҳиссадорлик жамияти ип-йигирув-тўқув фабрикаси техник назоратчиси.

Азизбек СОДИКОВ, Андижон вилояти касаба уюшмалари Кенгаши раиси, Олий Мажлис депутати.

Ижтимоий химоя

Касаба уюшмалари зиммасига меҳнаткашларни ижтимоий химоя қилишдек масъулиятли вазифа юклатилган экан, унинг бу вазифани қай даражада бажариши, обрўси кимга боғлиқ, деган савол туғилиши табиий.

Одамлар орасида бўлганимда баъзилар касаба уюшмалари ишончсизлик билан қарашларини кўриб хафа бўлиб кетаман. Чунки, айрим куйи бўғинларда касаба уюшмалари раислари зиммаларидаги масъулиятли вазифа қолиб, бошқа майдочда юмушларни бажариб юришади. Тўғрироғи, жамоа бошлигининг «югурдаги»га айлана қолишган улар. Сабоби, ўша жамоанинг иқтисодий аҳволи яхши эмас. Чўнтак қуруқ бўлганда кейин сарф-харажат қардан бўлади? Жамоамиз бир вақтлар, қўшни республикалар аҳолисини ҳам балиқ билан таъминлар эди. Кейинчалик аҳвол бутунлай ўзгарди. Ҳатто балиқ етиштириладиган сунъий қўллар ўрнига шолчи, пахта эккан пайтларимиз

ташкил этади. Маъмурият билан бир йилга тузган жамоа шартномамизда меҳнаткашларни ижтимоий химоя қилиш асосий вазифа қилиб қўйилган. Ана шу

таббий асбоблар билан таъминлаш ҳам жамият ҳисобидан бажариламоқда. 263 нафар нафақачиларимиз доимий эътиборимизда. Уларга байрамларда озиқ-овқат махсусотла-

сига олди. Яъни, ишловчиларнинг фарзандларига турли олий ўқув юрталарида ўқишлари учун контракт тўловларини ҳам тўлаётти.

Турли байрамлар муносабати билан ўтказиладиган тантаналарни очиб учун менга сўз беришса, жамият аъзолари ҳурмат-эътибори, энг муҳими касаба уюшма кўмитаси раисидек муҳим ва масъулиятли вазифани бажарётганимдан мамнун бўламан.

Албатта, қўлга киритаётган ютуқларимизда касаба уюшма аъзоларидан Кимсаной Асанбоева, Салтанат Бузрукоева, Роза, Раиса Чепятовалар ва Хурсанд Нишонваларнинг ҳам муносиб улушлари борлигини таъкидлагим келади.

Шаймухаммад БЕРГИМБЕТОВ, Куй Чирчиқ туманидаги «Балиқчи» очик турдаги ҳиссадорлик жамияти касаба уюшма кўмитаси раиси.

Обрў олиш осонмас

вазифаларни бажаришда маъмурият бизни моддий ва маънавий қўллаб-қувватламоқда. Жумладан, меҳнат таътилига чиқувчиларга бир ойлик маош миқдорига ёрдам бериш, аёлларга қайси вазифада ишлашларидан қатъий назар 24 иш кунини меҳнат таътили бериш, фарзандлари боғчага борувчи ота-оналарга боғча пулининг 50 фоизини жамият ҳисобидан тўлаш одат тусига кирган.

ри берамиз. Янги нафақага чиқувчиларни тантанан билан кузатиб, биттадан гилам совға қиламиз. Жамият аъзоларининг саломатликларини мустаҳкамлаш асосий вазифаларимиздан биридир. Бу йил ходимларимиз тўлиқ таббий кўриқдан ўтказилди. Ўтган йили 7 киши турли оромгоҳларда дам олган бўлса, бу йил улар сонини 15 нафарга етказиб, болалар оромгоҳларига 120 та йўлланма ташкил этиш режалаштирилган. Аъзоларимиз хоҳишларига биноан таниқли санъаткорларни таклиф этиб, концертлар уюштираямиз.

Жамият маъмурияти яна бир муҳим ишни зимма-

Чирочки туманидаги нотўқима очик ҳиссадорлик жамияти учинчи кварталдан бошлаб пахтачи қайта ишлаш заводи-ларига керакли беш турдаги махсусотни етказиб беради. Корхонада тайёрланаётган тоиланган толани ўрашда ишловчиладиган махсус мато харидорлиги билан эътиборлидир.

Шомурод ШАРОПОВ (ЎЗА) олган сурат.

Сўз - анжуман иштирокчиларига

«Фарзандларимиз биздан кўра билимкор, бахтлироқ бўлишлари керак». Бу шир бутун мамлакатимизда беш мавзуга айланган бежиз эмас. Чунки соғлом ва баркамол авлодни тарбиялаш миллат истиқболли, юрт фаровонлиги, демокдир. Ёш авлод мураббийли сифатида буни чуқур ҳис этаман. Биз иқтидорли, истиқболли ворисларни улғайтиришдек масъулиятли ишда иштирок этаётганимиздан беҳад мамнунимиз.

Малумки, касаба уюшма ташкилотлари бугун том маънода ёшлар меҳрибонига айлиниб бормоқда. Уларни дам олдириш, саломатлигини тиклашга моддий ва маънавий имкониятларини сира аяётгани йўқ. Вилотимиздаги ҳар бир

сунув, — ҳозирда 200 га яқин киши меҳнат қилаётти. 1998 йилда 35 миллион сўмлик маҳслот тайёрланган бўлса, ўтган йили бу кўрсаткичнинг 55 миллион сўмлик етказилди. Ушбу йилда эса камиди 75 миллион сўмлик маҳслот ишлаб чиқаришни кўзлаганмиз.

Кўнглим нимадан тўлмаяпти?

Бухоро азалдан кўли гул ҳўнарманд усталари, зардўзу чеварлари, тиравчию тўқувчилари билан оламга машҳур бўлган. Мустақиллик эса шаҳарнинг иқкинчи умрига, шўхратига асос солди, унинг кўҳна довлару замонавий корхоналар, бирлашма ва ташкилотлар орқали яна жаҳонга юз тутмоқда.

Мен меҳнат қилаётган жамоа нафақат Бухорода, балки мамлакатимизда донг таратган. Жамоамизда 15 минг киши фаолият кўрсатади. Бу эса 15 минг оиланинг манфаатлари, яшаш тарзи, ижтимоий ҳиссаси, фарзандлари тарбияси ва соғлиги корхона зиммасида, демокдир. Ишчи-хизматчиларнинг 80 фоизини аёллар ташкил этади.

Корхонамиз касаба уюшмаси бозор иқтисодиёти даврида меҳнаткаш аёлларнинг ҳақ-ҳўқуқларини химоя қилиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Айниқса, туғиш ёшидаги аёллар соғлигини тиклаш масаласида касабақўм ташаббус билан чиқди. Шунга биноан 1-йигирув тўқув фабрикаси ҳудудида хотин-қизларни соғломлаштириш бўлими очилди. Бу ерда камқон, ҳомиладор оналар даволанишади. Корхонага қарашли профилакторий ҳам ёш болалар аёлларга беминнат таббий хизмат кўрсатмоқда. Шунингдек, корхона маъмурияти ва касаба уюшмаси ҳамкорлиқда кам таъминланган, кўп болали оила-

ЁШЛАРГА ҚАНОТ БЎЛАЙЛИК

оромгоҳларда ўн минг нафарга яқин болалар дам олишади. Кейинги йилларда мактаблар қошида ҳам дам олиш масканлари ташкил этилмоқда. Бу йил 30 та ана шундай мактаб-оромгоҳлари фаолият кўрсатиши мўлжалланмоқда. Менимча, ушбу тадбирни янада жонлантириш зарур. Негаки, ҳалиям минглаб ўқувчи ёшлар таътил кунларини мазмунан ва фойдали ўтказиш имконига эга эмаслар. Шунингдек, ёшга дам олиш оромгоҳларини уч босқинда ташкил этилишини назоратлаш лозим, деб ҳисоблайман. Ўтган йили бизнинг вилотимизда болалар дам олиш икки босқинда ташкил этилди. Ўқувчилар бир ой мuddатга бўш қолишди. Бу каби муаммолар ечим жойлардаги касаба уюшма ташкилотларига ҳам боғлиқлиги учун ёшга таътил мавсумидаги тегишли тадбирлар амалга оширилишидан умидворимиз.

Мунаввар АБДУЛЛАЕВА, Гулистон шахридаги 16-мактаб-гимназия директори.

ҚАЛБМИЗ ЖЎШИБ ТУРСИН

қўриқ-танловлар, адабий-бадиий кечалар уюштирилмоқда. Бирок маънавиятни ривожлантириш соҳасидаги мавжуд имкониятларимиздан тўлақонли фойдаланиш, деёлмаймиз. Чунки тасарруфимиздаги кўплаб кутубхона ва кино-қурилмалар фаолияти бизни қониқтирмайди. Айрим маданият уйлари ва бадиий хаваскорлик жамоалари ҳўжўқурсинга фаолият кўрсата тушган. Шу боис эзирги кунда биз кутубхоналаримизни янги адабийтар билан таъминлаш, кино-қурилмалар ишини қайта қўриб чиқиш, маданият уйлари фаолиятини жонлантириш чораларини излаяпмиз.

Мулқчилик шаклларининг аҳолини ижтимоий химоялаш божқармаси билан ҳамкорлиги тобора яхшиланмоқда. Аввало корхона ва ташкилотлардан ишчи ўринларини қисқартириш жараёни амалдаги қонунлар доирасида бўлишига қатъий назорат қилинапти. Жойларда янги ишчи ўринларини яратиш масаласи ҳам фаолиятимиз марказида турибди. Беш йил давомида Кенгашга тушган 10 миляда яқин ёзма ва оғзаки аризаларнинг кўпчилиги ижобий ҳал этилди. Ишловчиларнинг муурожаатлари билан шуғулланишни янада яхшилаш мақсадида Кенгаш қошида алоҳида қабулхона очилди.

Кенгашнинг «Соғлом авлод

Муслима РАХИМОВА, «Бухоротеко» ҳиссадорлик жамияти ип-йигирув-тўқув фабрикаси техник назоратчиси.

Азизбек СОДИКОВ, Андижон вилояти касаба уюшмалари Кенгаши раиси, Олий Мажлис депутати.

ҲАҚ-ҲУҚУҚИНИНГ УСТУВОР ҲИМОЯЧИСИ

Сурхондар вилоят халқ депутатлари Кенгашининг II-сессиясида Юртбошимиз соғлиқни сақлаш соҳасидаги камчиликларга ҳам алоҳида тўхтади. Менимча, йўл кўйилган хато ва камчиликларга оқ халатли, қалби пок инсонлар эмас, балки раҳбарлар кўпроқ айбдордирлар. Лекин, бемор наҳот истаб турса, бор имкониятдан фойдаланмаслик асло инсофдан эмас. Бугунги кунда туманимиз ҳудудидаги А.Сафаров, Ж.Хўжалиқов, У.Дониёров номли жамоа ҳўжаликлариде тўлиқ тиббий усқуналар билан жиҳозланган амбулаториялар ишлаб турибди. «Далварзин» ва «Ижтимоият» жамоа ҳўжаликлариде шундай тиббиёт масқанлари қурилиши ишлари поёнига етказилмоқда.

хар томонлама шароит яратиб берилган. Бу ерда беморлар доридармон билан 100 фоиз таъминланган. Тажрибали шифокорлар Турсуноя Қаршиева, Мастура Бобоева, Абдужаббор Шаймардонов, Хўшамат Тангиров, Ҳасан Абдуллаевларнинг беминнат хизматидан беморлар мамнун бўлаётирлар. Бизнинг олдимидаги

Мамлақатимизнинг Кишлоқ ҳўжалигида банд бўлган оддий фўқара — деҳқон ёки фермер учун эса, табиийки бу огирлик қилади. Шунинг учун ҳам бу ма-

янг тикув цехи ҳамда таъмирлаш-қурилиш бригадаси ташкил этилиб, уларга 90 нафар киши жалб қилинди. Бундан ташқари, Германия билан ҳамкорликда кичик қўшма корхонани ишга тушириш арасида турибмиз. Бу ерда ҳам тез орада 60 киши иш билан таъминланади.

Эришган, эришаётган ютуқларимиз ўзимизники. Бироқ, баъзи кўнгилни хижил қилувчи муаммо ва камчиликлар ҳам мавжуд. Ҳўжалик Оролбўйи зонасида жойлашганлиги учун аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлаш масаласи бизни биров қийнаб турибди. Бу борада амалий ёрдам бериш вақти етди.

ИШЛАШНИ БИЛМАГАН ЯШАШНИ БИЛМАЙДИ

лавҳа

Касаба уюшма кўмитаси раиси, деганимизда кўз ўнгимизда меҳнаткашлар ҳақ-ҳўқуқларини ҳимоя этувчи, ўз сўзининг урдасидан чиқа олувчи, уларнинг талаб ва истақларини маъмурият олдига кўндаланг қўювчи инсон келади.

Пойтахтимиздаги «Алгоритм» хиссадорлик жамияти касаба уюшма кўмитасига қарийб 10 йилдирки Йўлчибой Раҳимжонов расилки қилиб келмоқда. Унга завод-қардон ва азиз бўлиб қолган. Сабаби, илк меҳнат фаолиятини ёш мутахассис сифатида шу ердан бошлаган. Аввал муҳандис-математик, кейин муҳандис-дас-турчи, автоматик бошқарув тизими бошлиғи лавозимларига чўгарилди. Шу йиллар давомида ҳам, хисоблаш маркази бошлиғи вазифасида меҳнат қилаётган вақтда ҳам одамларга ёрдам бергиси, дардига қамлаб бўлгиси келаварди.

Йўлчибойнинг бу сифатлари ишчи-хизматчиларда унга бўлган меҳрни ошириб, муаммоларга очим топиш ниятда мурожаат этишга, турли масалаларда маслаҳат сўрашга интилардилар.

Шу боис, 1991 йилда жоа Й. Раҳимжоновни касаба уюшмаси кўмитасига раис этиб сайлади. Мана хашпаш деғунча орадан шунча йиллар ўтди ҳамки, кўпчилик ишончини оқлаган ўз касабақўмларидан мамнунликларидан уни ушбу лавозимга учинчи муддатга сайладилар.

Меҳнаткашнинг иш ҳақини ошириб бориш, турмуш даражасини яхшилаш, моддий ва маънавий рағбатлантириш ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг бош омилидир, - дейди у. - Бу вазифалар эса жамоа шартномалари орқали амалга оширилади. Касаба уюшмаси ишчининг меҳнат муҳофазасидан тортиб, техника хавфсизлигига, оилавий шароитидан тортиб, соғлиғини яхшилаш масалаларига ҳам хабардор бўлган ҳолда қўмақ бериши лозим. Хўссун, заводимизда «Семурғ» номли санаторий-профилакторийи фаолият қўрсатмоқда. Агарда тadbиркорлар касаба уюшмалари агросаноат ходимлари касаба уюшмалари билан бирлаша, жойлардаги муаммолар ечимни оsonлашармиди, деб ўйлайман.

Куролбой САПАЕВ, Гурлан тумани «Намуна» ширкат ҳўжалиги бошқаруви раиси.

ЭЛ СОҒЛИФИ — ЮРТ БОЙЛИГИ

Касаба уюшма кўмитамиз 3000 нафарга яқин аъзоларни бирлаштирган. Зиммамизда нафақат уларнинг, балки саломатликларини тиклаш учун келган бошқа беморларга ҳам гамхўрлик кўрсатишдек масъулият бор. Ана шу мақсадда туман марказий шифохонаси бош ҳақими Мамат Худойбердиев билан жамоа шартномаларини имзолдик. Унга мувофиқ, ҳар бир ходимга меҳнат таътилига чиқаётганда бир ойлик иш ҳақи миқдорига моддий ёрдам, ёш болала аёлларга қўшимча 5 кунлик пуллик таътил, иш ҳақини ўз вақтида бериш, дам олиш хоналарини жиҳозлаш каби ўнлаб мажбуриятлар

қабул қилинди. Кишлоқ врачлик амбулаторияларимизда 47 турдаги тиббий жиҳоз ва усқуналар ўрнатилган. Туман аҳолисига 37 тиббий пункт, «Толли» жамоа ҳўжалигида 30 ўринли, Марказий шифохона ҳудудида эса, 90 ўринли замонавий туғруқхона мажмуи, яна 310 ўринли болалар кордиологоневрология бўлимлари беминнат хизмат кўрсатаётир. Бироқ баъзан беморлар айрим дори-дармонларни сотиб олишига тўғри келмоқда. Бу ҳақда вазирликларга мурожаат қилганмиз. Беморлар баъзи жойларда мослаштирилган хоналарда даволанаёттилар. Шунга қарамай, юқумли касалликлар шифохонасида

энг катта муаммо - хотин-қизларни тезликда

Сўз — делегатларга

тиббий кўрикдан ўтказиш масаласи. Шунингдек, «Далварзин» ва «Ижтимоият» жамоа ҳўжаликларидеги кишлоқ врачлик амбулаторияларини ишга тушириш учун тиббий жиҳозлар етишмаяпти. Ана шу муаммонинг ҳал этишда мутасадди ташкилотлар раҳбарлари ёрдам қўлини чўзсалар нур устига аъло нур бўларди.

эти. Меҳнаткашларимизга етарли шарт-шароит яратиб бериш, уларнинг меҳнатини рағбатлантириш мақсадида кўплаб ишларни амалга оширмоқдамиз. Хўссун, кейинги икки йил мобайнида меҳнат муҳофазасига 2 миллион сўм сарфланди. Ҳўжалик аъзоларидан 182 киши республика ва вилоят сихатгоҳларида бепул дам олдирилди. Уларнинг 26 нафарига ҳўжалик хисобидан бепул йўллана ажратилди. Кези келганда айтиш кераки, санаторий-профилакторийлар йўлнамаларининг нархи анча қимматлашиб кетди.

Абдулазиз АЛИМОВ, Шўрчи тумани соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшма кўмитаси раиси.

КИТОБ БИЛАН ОШНО БўЛАЙЛИК

Файласуфлардан бири маънавият инсонийликка олиб борадиган йўлди, деб таърифлаган экан. Адолатли фўқаролик жамияти қураётган Ўзбекистонимиз ўз келажига ана шундай маънавият-маърифат йўлидан бормоқда.

Маънавий баркамол инсонда эса сўз аждодларига ҳурмат-ифтихор туйғуси барқарор бўлиб, улар Ватанини теран анлайдилар, халқ, миллат ғурурига айланадилар. Шахримиз маданият ходимлари касаба уюшмалари 24та бошланғич ташкилотни ўз сафига бирлаштирган. Улар мамлақатимиз ишончи ёш авлодни маърифат-маънавият оламига бошламоқдалар. Маърифатнинг қалити эса китобда, кутубхоналарда.

Мен маънавият-маърифатнинг бугунги авлод тарбиясидаги оламшумул ролини таъкидлаш билан бирга айтмоқчиманки, ана шундай эзгу касб сохибу сохибаларининг турмуш шароити, ҳаёт тарзи бугун қандай? Маданият ходимларининг ўзи бугун ижтимоий ҳимояга муҳтожми?

Албатта. Шу муносабат билан уларни мустоҳкам ижтимоий муҳофаза қилиш масаласини яхшироқ ўйлаб кўриш керак, деб ҳисоблайман. Бу муаммони ҳал этишда касаба уюшмалари уларга мадад қўлини чўзишларидан умидворимиз. Булардан ташқари, давлат томонидан маданият ходимлари — кутубхоначиларга берилган имтиёзлардан фойдаланишда айрим муассаса раҳбарлари томонидан бирёқламаликка йўл қўйилмагани сир эмас.

Маданият муассасалари — кутубхоналар, клублар таъмирлашга муҳтож, китоб фондларини бойитиш, зиёли ходимларнинг ишлаш, яшаш шароитларини янада яхшилаш керак. Бу муаммоларни ҳал этишда Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси ёрдам беришига ишонаман.

Илҳомжон ҲАМДАМОВ, Кўкон шаҳар 2-сон маданият уйи бадий раҳбари.

Хориж билан ҳамкорлик

Бугунги кунда Ўзбекистон касаба уюшмалари жаҳоннинг 50 дан ортиқ касаба уюшмалари марказлари, жамоат бирлашмалари билан ҳамкорлик қилади. Уларнинг орасида Германия, Дания, Хитой, Хиндистон касаба уюшмалари бирлашмалари, шунингдек, К.Аденауэр ва Ф.Эберт номлидаги халқаро жамғармалар алоҳида ўрин тутади. Шу жумладан, Япония касаба уюшмалари бирлашмаси, хўссун, Япония Меҳнат Жамғармаси (JILAF) билан ўрнатилган яқин алоқалар умумий ҳимояда аҳамият касб этади, деган умиддамиз.

ЯПОНИЯДА ЎН БЕШ КУН

Ўзига хос ва ўзига мос йўлдан истиқбол сари дадил бораётган Ўзбекистон учун тараққий топган мамлакатлар тажрибасига доҳил бўлиш кўзланган манзилга тезроқ бориш имконини беради. Шу маънода кун чикар ўлка - Япония ўз мўъжизалари билан эътиборга моликдир. Бу яна шунинг учунки, Ўзбекистон қайсидир жиҳатлари билан Японияга ўхшаб кетади. Дунёни ҳайратга солган энг ноёб технология қашшофлари айни вақтда ўтмиш маданияти ила бекхёё ҳурмат қозониб келатганини ҳеч кимга сир эмас. Бу эса бизга ҳам хосдир.

Хўш, Япония қандай мамлакат ва у эришаётган ютуқлар замири қерда? Бу саволларга бирданнига тўлақонли жавоб қилиш қийин. Лекин бир нарсани аниқ: барча муваффақиятлар, бу энг аввало энг катта бойлик - одамларнинг ўзидир. Қадриятларига ва албатта келажакка бўлган муносабатлари онгли меҳнатда йўғрилган катта салоҳиятдир.

Япония нисбатан кичик давлат. Унинг ҳудуди сал кам 371 миң квадрат километрдир. Шунинг 14 фоизига қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари етиштирилса, 5 фоизи уй-жойлар билан банд. Аҳолиси 127 миллион атрофида. Бошқача қилиб айтганда, ҳар квадрат километрга 337 киши тўғри келади.

Япония - конституцион монархия давлатидир. Давлат бошлиғи - император Акихито. Парламент йўли билан бошқарилади. Бу давлатнинг иқтисодий имкониятлари ҳақида матбуотда кўп илиқ сўзлар айтилган. Гарчанд Японияда фойдали қазилма бойликлар жуда оз бўлса-да, у дунёда энг кўп олтин захирасига эга

эканлиги билан ҳам ажралиб туради. Бу эса, шубҳасиз, ишлаб чиқариш ниҳоятда юксак технология асосига қурилганлиги, бошқа мамлакатлар билан қиёслаганда ишсизлик ҳам нисбатан кам эканлиги билан изоҳланади. Гарчанд Япония асосий хомашени четдан келтириш ҳисобида санаотини ривожлантиришга мажбур эса-да, экспорт ва импорт ҳақида сўз кетганда, ташқи савдодан келган тушум йиллига салкам 14 триллион иенни ташкил қиладики, бундай кўрсаткич билан бармоқ билан санарли мамлакатларгина мантаниши мумкин.

Биз Японияда хизмат сафаримиз чоғида, табиийки, иш ҳақи, меҳнат шароити, ижтимоий сўғурта каби Ўзбекистон касаба уюшмалари иш фаолияти учун ҳам зарур бўлган масалаларга кўпроқ эътиборни қаратдик. Кези келганда, мамлакатда юзага келган осойишта ишчан кайфият ҳар қандай муаммонни огир-босиқлик билан ҳал қилиш имконини бераётганини таъкидлашни истардим. Меҳнаткашлар ўз ҳуқуқларини, шу билан бирга фўқаро сифатидаги бурч ва масъулиятларини ҳам англайдилар. Энг муҳими, қандай касб, мутахассислик ва заковат учун қанча ҳақ тўланаши, турмушини фаровонлаштиришни истаган ҳар бир киши ўз устида тинимсиз изланибгина мақсадга еришиши мумкинлиги бу ерда ёзилмаган қонун тусига кирган.

Масалан, олий ўқув юртини янги битирган йигит ёки қиз, дейлик, маъмурий лавозимни оғаллаб, ўртача 200 миң иен иш ҳақи олишини, ўрта махсус таълим муассасасини битирганлар эса ўзларига тақдир этилган техник лавозим учун бундан 40 миң иен кам маош олишларини яхши билишади. Лекин маош йил сайин аста-секинлик билан бўлса-да, мунтазам равишда ортиб

бораётир. Умуман, Меҳнат вазирлигидан тақдим этилган маълумотларга қараганда, 1998 йилда меҳнат билан банд бўлган аҳолининг ўртача ойлиги, мукофотлар билан қўшганда, 366481 иенни ташкил қилган.

Бизга тақдим этилган маълумотлар ичида бир

нарсани алоҳида диққатимизни тортиди: Японияда маош тайинлашда малака, тажриба, билим билан бир қаторда ёш ҳам катта аҳамиятга эга эканлигининг шоҳиди бўлдиқ. Қарангки, меҳнат билан машғул аҳолининг ўртача йиллик маоши 4 миллион 608 миң иенни ташкил этгани ҳолда, 42 ёшдан ошган ва 11,8 йил иш стажига борлар яна 896 миң иен даромадга ҳам эга бўлар эканлар.

Бейхитёр савол туғилди: япон меҳнаткаши бу пулни қандай сарфлайди ва умуман, у яшаш учун етарлими? Бизга қизиқ рақамларни келтиришди: Мисол учун, 1998 йилда оиласи 3-5 кишидан иборат ишчининг ўртача ойлик даромади 588916 иен бўлган ва сарф-ҳаражатлар эса шу даромаднинг 71 фоизини ташкил қилган. Озиқ-овқат учун 21,9, уй-жой учун 7,2; коммунал хизматлар учун 5,6 фоиз сарфланган. Йигирма фоиз даромад солиққа тўланган, транспорт ва таълим учун ҳам даромаднинг олтиндан бир қисмини сарфлашга тўғри келган.

Японияда эканмиз, яна бир нарсани ишонч ҳосил қилдик. Японлар ҳам ўзбек халқига ўхшаб гоят болажон: уларнинг билими олиши ва комил ошган бўлиб вояга етиши учун ҳар нарсасга тайёр. Зеро, оила даромадини талай қисми худди шу болажонлар - оила давомчилари ва мамлакат истиқболли эгалари сарфланади. «Болалар - бизнинг келажгимиз», дейишди биз билан суҳбатда японлар.

Қандай ўхшашлик!

Элёр ЁҚУБОВ, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши раиси ўринбосари.
(Давоми бор).

Намунали шифо масқанларида

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси томонидан белгиланган Дастур шарофати билан жойларда кўплаб хайрли ишлар рўбга чиқмоқда. Хўссун, Курортлар бошқармасига қарашли сихатгоҳларда ўтган беш йил мобайнида талайгина ишлар қилинди. Ўтган йили Қорақалпоғистон Республикасида «Гулпаршин» санаторийсининг очилиши ва бир нечта сихатгоҳларда «Она ва бола» бўлимларининг фойдаланишга топширилиши фикримизнинг яққол далилидир. Республикаимизда энг сезимли масқанлардан бири бўлган «Турон» сихатгоҳи эса шу йиллар ичида таниб бўлмаас даражада ўзгарди.

— Илгарилари санаториймизда фақат кардиология бўлими фаолият қўрсатарди, - дейди биз билан суҳбатда бош ҳақим Мирафзал Юнусов. - Ҳозирги кунда эса бунга неврология, гинекология, андрология ва бошқа бўлимлар қўшилди. Натигада юрак, қон-томир, асаб, бўгин ва бошқа касалликларни даволаш имконияти туғилди. Реабилитация бўлимида эса ўткир инфаркт бўлган беморларга юракнинг ишлаш фаолиятини қайта тиклаш му-

олажалари ўтказилмоқда. Бундан ташқари, сихатгоҳда кўз шифокорлари, стоматолог, гастроэнтеролог ва бошқа тиббиёт мутахассислари фаолият қўрсатади. Замонавий тиббиёт усқуналари ёрдамида маъданли сув билан беморлар

«ТУРОН» ЧОРЛАЙДИ

нинг ошқозон-ичак, жигар, ўт йўллари ювилади. Тяянчбўгин касалликларини даволаш буйича мануал терапия, умуртқа поғонасининг бўгин, кўкрак ва бел қисми огрийдиган беморларни даволайдиган мосламалар мавжуд. Физיותרпия бўлими эса лазеротерапия, компьютер хоналари ва бошқа замонавий тиббиёт асбоб-усқуналарига эга. Шунингдек, бу ерда беморлар балчиқ-озокерит, гидроэролинизация усули, ҳар хил шифобахш ўтлардан тайёрланган шартлар билан даволанадилар. Ошхонада ҳар бир дам олувчининг буртмасига қараб овқат тайёрланади. Ҳақиқатан ҳам мазкур сихатгоҳда дам олувчилар учун ҳамма шарт-шароитлар яратилган. Жумладан,

уларнинг маданият ҳордиқ чиқаришлари учун ёзги ва киши клублар ишлаб турибди. Бу ерда мустақил дам олиш соатлари, дискотекалар уюштирилади. Автобусларда пойтахтнинг гўзал ва зиёратгоҳ жойларига, табиат қўйнига сай-

уларнинг маданият ҳордиқ чиқаришлари учун ёзги ва киши клублар ишлаб турибди. Бу ерда мустақил дам олиш соатлари, дискотекалар уюштирилади. Автобусларда пойтахтнинг гўзал ва зиёратгоҳ жойларига, табиат қўйнига сай-

нинг ошқозон-ичак, жигар, ўт йўллари ювилади. Тяянчбўгин касалликларини даволаш буйича мануал терапия, умуртқа поғонасининг бўгин, кўкрак ва бел қисми огрийдиган беморларни даволайдиган мосламалар мавжуд. Физיותרпия бўлими эса лазеротерапия, компьютер хоналари ва бошқа замонавий тиббиёт асбоб-усқуналарига эга. Шунингдек, бу ерда беморлар балчиқ-озокерит, гидроэролинизация усули, ҳар хил шифобахш ўтлардан тайёрланган шартлар билан даволанадилар. Ошхонада ҳар бир дам олувчининг буртмасига қараб овқат тайёрланади. Ҳақиқатан ҳам мазкур сихатгоҳда дам олувчилар учун ҳамма шарт-шароитлар яратилган. Жумладан,

уларнинг маданият ҳордиқ чиқаришлари учун ёзги ва киши клублар ишлаб турибди. Бу ерда мустақил дам олиш соатлари, дискотекалар уюштирилади. Автобусларда пойтахтнинг гўзал ва зиёратгоҳ жойларига, табиат қўйнига сай-

уларнинг маданият ҳордиқ чиқаришлари учун ёзги ва киши клублар ишлаб турибди. Бу ерда мустақил дам олиш соатлари, дискотекалар уюштирилади. Автобусларда пойтахтнинг гўзал ва зиёратгоҳ жойларига, табиат қўйнига сай-

Муҳаббат ЎРМОНБЕКОВА, «Ишонч»нинг махсус муҳбири.

Ғуллом ЮСУПОВ, Икром ҲАСАНОВ, «Ишонч» муҳбирлари.

9 - апрел — Соҳибқирон Амир Темури туғилган кун

МИЛЛАТИМИЗ ФАХРИ, ҒУРУРИ

Шундай инсонлар бўладики, жаҳоннинг юраги улар кўксига уриб туради. «Биз ким, мулки Турон, амири Туркистонимиз. Биз ким, миллатларнинг энг қадимий ва энг улуғи туркининг бош бўғинимиз» дея дунёга донг таратган Амир Темури бобомиз миллатимиз ғуруридир.

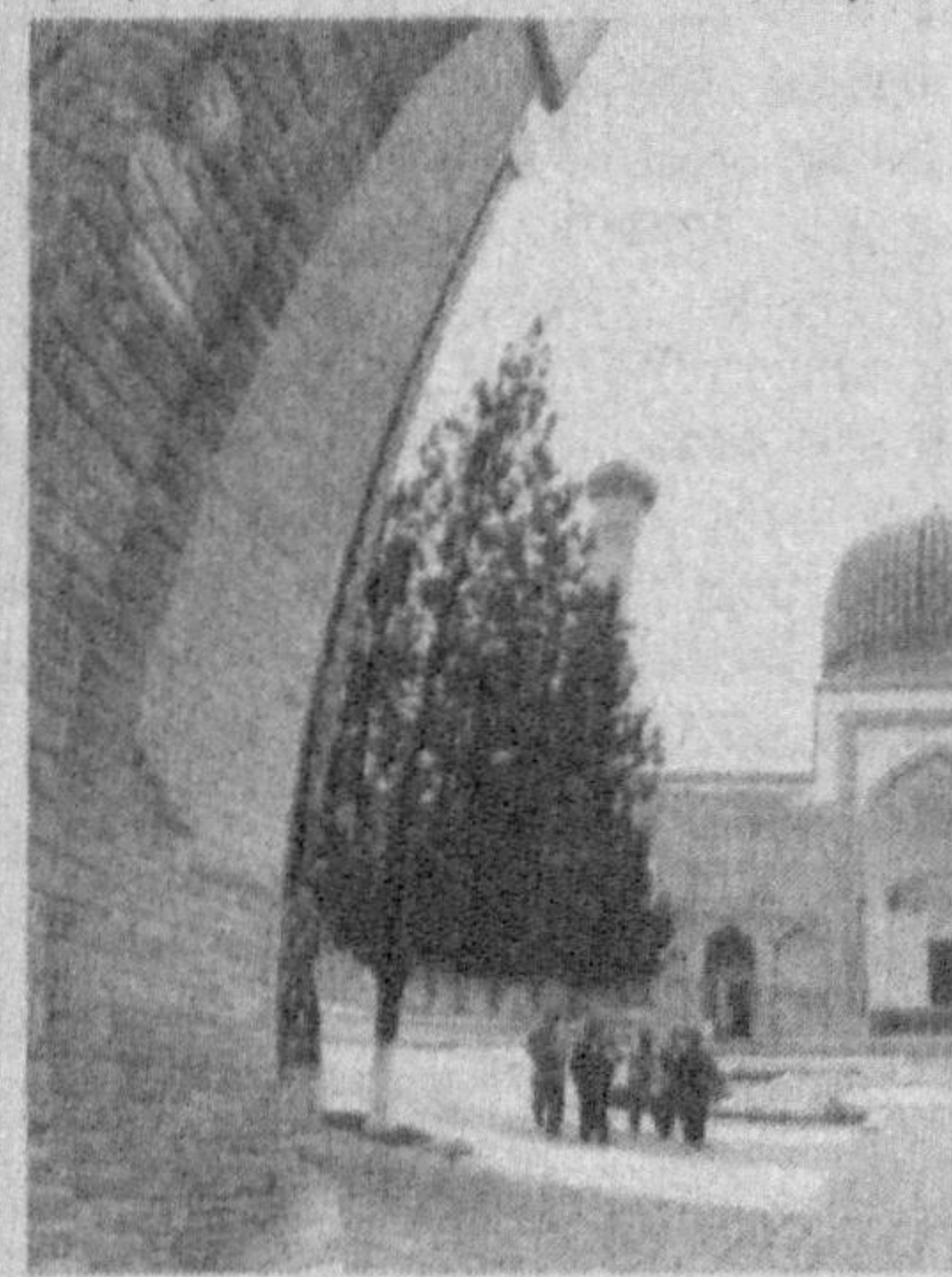
Тарих олдида Соҳибқироннинг хизматлари беқийсидир. Амир Темури XIV асрда мамлакатда эл-улусни мўғул истилочилари зулмидан озод этиб, буюк салтанатга — марказлашган давлатга асос солиди.

Амир Темури тузган салтанат Арабистон ярим оролидан шимолда, Москва князлигига қадар, шарқда Хитой, ғарб томонда Урта ер денгизи ва Миср давлатлари ерларини ўз ичига олган.

Ҳаёти мазмунини миллатнинг дардида дармон бўлишда деб ҳисоблаган Амир Темури ўнлаб жаҳонгирлардан фарқли ўлароқ, бузмоқни эмас, ҳамisha тузмоқни ўйлаган. У умр бўйи бунёдкорлик билан машғул бўлган. Ҳазратнинг «Қай бир жойдан бир гишт олсам, ўрнига ўн гишт қўйдирдим, бир дарахт кесирсам, ўрнига ўн қўнат эктирдим» деган сўзлари бу ҳақиқатнинг исботидир.

Ўтган 6 асрлик давр мобайнида қанча давлатлар, салтанатлар барпо этилса-да, уларнинг бирортаси адолатли сиёсатда, одилликда, илм-маърифат, ўзаро ҳамкорлик, дўстлик-биродарликда Амир Темури тузган давлат билан тенглашолмайдди. «Адолат кучда эмас, куч адолатда» — деб билган Амир Темури салохияти шунинг учун ҳам халқимиз буюклигининг тимсоли, маънавий куч-қудратимиз рамзи сифатида асрлар оша яшамокда.

Амир Темури давлатни куч билан эмас, ақл-заковат, ҳукукий асос билан бошқарган. Унинг «Давлат ишларини тўққиз улишини кенгаш, тадбир ва машарат, қолган бир улушун қилич билан амалга оширдим» деган сўзлари бу ҳақиқатни исботлаб турибди.

Амир Темури давлатларнинг ўзаро қўшничилик алоқаларига катта аҳамият бериб, дўсту ҳамкорликсиз истиқбол билан эмас, ақл-заковат, ҳукукий асос билан бошқарган. Унинг «Давлат ишларини тўққиз улишини кенгаш, тадбир ва машарат, қолган бир улушун қилич билан амалга оширдим» деган сўзлари бу ҳақиқатни исботлаб турибди.

йўқлигини ўз давридаёқ тараққий этган. Маънавият ва маърифатни, юрт ободлиги ва эл фаровонлигини ўйлаб Европа ва Осиёни боғлашга алоҳида эътибор қаратган. Франция, Англия, Рум, Испания, Италия, Миср, Хитой, Хиндистон каби ўша даврдаги йирик давлатлар билан ҳамкорлик алоқаларини ўрнатди. Айниқса, савдо-сотиқ муносабатлари орқали давлатлар ўртасида ягона макон тузишга эришган.

У Испания қироли Генрих III, Франция ҳукмдори Карл IV, Англия қироли Генрих IV саройига элчилар юбориб, ўз навбатида хорижий элчиларни ўз давлатига таклиф этган. «Дунё савдо аҳли ила обод бўлажак» деб мамлакатлар қиролларига мактублар йўллаб, таъқи сиёсатда халқро иқтисодий ҳамкорлик ва савдо алоқаларини йўлга қўйиб, халқ манфаати, юрт

маърифати, урф-одатларига ҳурмат билан қараган. У жаҳонгир фотиҳ сифатида турли миллат ва элатларнинг ирки келиб чиқишидан қатъий назар турлича диний эътиқодда бўлган одамларни бир мақсадга бўйсиндирган, уларни эзгулик атрафида биллаштирган, ҳамжиҳатлик ва тараққиёт, тенглик ва осойишталик йўлида дунё аҳли донишларини, фозилу фузалоларини, ҳунарманд устасларини бир-бирига дўст-биродар тутинтирган.

зулмдан халос қилиш учун жанг овланган. Аксарият ҳолларда урушлар Амир Темури рақибларининг адолатсизлиги, ишонч диниётини унутганиддан келиб чиққан. Қайси мамлакатта ташриф буюрмасин, аввало, соҳибқирон билан бирга у ерга маърифат-маданият, тинчлик-осойишталик кириб борган. У дастлаб ўша юртлиқ олиму фузалолар билан ўрашиб, илм-фанни ривожлантирган, халққа фаровон ҳаёт бахш этган.

Амир Темурининг инсоният олдидаги буюк хизматларидан бири, илм-фан ва санъатга ҳар қандай қўллаб-қувватлаш эди. Унинг мазмунига айланган ободончилик ва бунёдкорлик ишларида ҳам соҳибқироннинг кенг феъли, юксак маънавияти акс этди.

«Агар бизнинг қудратимизни билмоқчи бўлсангиз, курган биноларимизга боқинг», деган даъвати билан Амир Темури авлодлар юрагига гурури, фахр туйғуларини уйғотмоқчи, эзу ишининг уйғотмоқчи, эзу элатларга

англлатмоқчи ниёт қилади.

Амир Темурининг бевосита раҳбарлигида бунёд этилган Бибиҳоним жоме масжиди, Ғури Амир, Аҳмад Ясавий, Занги ота мақбаралари, Оксарой ва Шоҳизинда мейморий ансамбллари, Боги Чинор, Боги Дилқушо, Боги Беҳишт, Боги Баланд каби 12 та ғўзал боғу саройлар инсон тафаккури ва ақл-заковатининг рамзи сифатида асрлар оша яшай келмоқда. Амир Темури ҳукмронлиги даврида Самарқанднинг ўзида 80 дан ортиқ ҳаммом, ўнлаб бозорлар бўлган. Испания элчиси Рюи Ганзалес де Клавихо Боги Дилқушо, Боги Нақши Жаҳон, Давлат обод боғининг ғўзаллиги ҳақида тўхталиб, уларни «дунёнинг мўъжизаси» деб таърифлаган.

Соҳибқирон ҳамиша адолатни ҳимоя қилиш билан бирга дину диндан унчам курашган, оддий халқни

Буюк шахсларни тарих яратди, дейдилар. Миллатнинг шон-шавкатини кўтариш, ўзи миллат сифатида дунёга таниш масъулиятини олти аср олдин буюк соҳибқирон Амир Темури зиммасига тушмоқда. Ҳазрат бобокалонимиз асос солган миллий давлатчилик таянчи, миллий бошқарув аъёнлари бугун замонавийлашиб юртимизга қайтаётгандек. Бунинг ёрқин далили ҳар кун кўришга мумкин бўлган пойтахтнинг жамолида, тикланган қадриятларимиз, иймон-эътиқодимизда, эзу ишларимизда акс этмоқда. Зеро, эзгуликдан қурилган қўрғон дунё турғунча турган. Амир Темури даҳоси ҳам халқимиз маънавиятининг тимсоли сифатида мангу барҳаётдир.

Амина ҚОДИРОВА.

«ТЕМУРИ ТУЗУКЛАРИ»ДАН ГАВҲАР ШОДАЛАР

Давлат ишларининг тўққиз улуши кенгаш, тадбир ва машарат, қолган бир улуши эса қилич билан бажо келтирилишини англадим.

Ҳар бир шаҳарда масжидлар, мадрасалар, хонақоҳлар қуришни, йўловчи мусофирлар учун йўл устига работлар буюқ қилишни, дарёлар устига кўприклар қуришни буюрдим.

Ўз ўрнида қилган тадбир билан саноқсиз лашкар қиличи ожизлик қилган ҳар қандай мамлакат дарвозасини очиб, беҳисоб лашкарни енгиб бўлур.

Менда бирон қимсаннинг ҳақи бўлса, ҳақини ҳеч вақт унутмадим. Бирон қимса билан танишган бўлсам, уни ҳеч вақт назаримдан четда қолдирмадим.

Бир ишга киришмай туриб, ундан қутилиб чиқиш йўлларини мўлжаллаб кўяр эдим.

Ҳеч қимдан ўч олиш пайида бўлмадим. Тузимни тотиб, менга ёмонлик қилганларни парвардигори оламга топширдим.

Таҳрибамдан маълум бўлдики, кенгаш икки турли бўлур. Бири — тил учидан айтилган, иккинчиси — юракдан чиққан. Тил учидан айтилганини (шунчаки) эшитардим. Юракдан айтилган маслаҳатни эса қалбим қулоғига қуярдим ва дилимга жўлардим.

Кимнинг ақли ва шижоатини синов таразуида тортиб кўриб, бошқаларникидан ортиқроқ кўрсам, уни тарбия қилиб, амирлик даражасига чиқарар эдим. Сўнгра кўрсатган хизматига яраша мартабасини янада кўтарар эдим.

ДАШТИҒОЗЛИК ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ

Кўхна ва ҳамisha на-вқирон Сурхон замини кураги ер искамга мард алплар, алпомишлар ватани. Азал-азалдан бу воҳанинг полвонлари шу юрт шаъни учун курашиб келганлар. Бугун ҳам паҳлавон йигитлар етишиб чиқмоқда. Улар орасида тоғли Бойсун туманидаги чекка Даштиғоз қишлоғида Тоштемир полвон Муҳаммадиев алоҳида ажралиб туради. У ўзбек миллий курашининг чин маънодаги юлдузидир. Зотан, Тоштемир бугун Осиё ва Жаҳон чемпиони деган шарафли номга сазовор инсон. Оддийгина тоғ қишлоғида туғилиб ўсиб, Ватанимиз байроғини баланд кўтарган чемпион бугун Ўзбекистонда танимайдиган киши йўқ.

Улар орасидан бўш келма, Тоштемир, чилинг келди, ур, деган ҳайқириклар жаранлаб турди. Тоштемир полвон мусобақадан Президент соврини - «Нексия» автомобилда қайтди...

Шогирдларим орасида Тоштемир аввал-бошдан ажралиб турарди, - дейди полвоннинг мураббийи, спорт устаси Эргаш Худоберов. - У жуда чайир, нигоҳлари ўткир эди. Олдида бирон-бир мақсадни қўйдими, бас, уни амалга оширмагунча тинчимасди. Мен у билан биринчи жаҳон чемпионатида тайёр-гарлик даврида доимо бирга бўлдим. Ундаги маҳорат, абжирлик, ўзига нисбатан талабчанлик каби фазилатлар биринчи жаҳон чемпиони деган юксак ва шарафли номга эга бўлишига олиб келди.

Тоштемир аввалига тўю-тантаналарда кураш тушиб юрди. Белига белбоғини маҳкам боғлаб, давра айланиб аксар ҳолларда рақиблари елкасини ерга теккизди. Сўнгра касабани уюшмалари жисмоний тарбия ва спорт жамиятининг спорт мактаби машғулотларига қатнаш бошлади. Малакали мураббийлардан курашнинг сир-асрор-

ларини қўнт билан ўрганди. Ўз устида тинимсиз ишлади. Машқлардан чарчамади. Натижанда Тоштемир аста-секин турли мусобақаларда рақибларини мағлуб этиб, совриндор бўла бошлади. 1993 йил Термиз шаҳрида ўтказилган Ал-Ҳаким ат-Термизий хотирасига бағишланган биринчи халқаро кураш турнирида 90 килограмм вазн тоифасида учинчи ўринни эгаллади. Ушбу мусобақанинг иккинчи турнирида эса 100 килограмм вазнда биринчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлди. 1997 йили эса ушбу нуфузли турнирда мутлоқ голиблик учун бўлган курашда иккинчи ўрин билан киришди. «Дамас» автомобилли билан мукофотланди. Ўтган йилнинг 3-4 апрел кунлари бўлиб ўтган туртинчи халқаро турнирда мутлоқ голибликни қўлга киритган Тоштемирнинг ҳам келажаридан ҳам келажаридан Ватанимиз шаънини баланд тутишларини, Ўзбекистон шўхратига шўхрат қўшишларини истайди. Ўйлаймизки, кўпларнинг орзу-ниятларини амалга оширган Тоштемирнинг ҳам бу орзу-ниятларига қатнаш бошлади.

Рустам ДАВЛАТ, «Ишонч» мухбири.

ОЛИМПАДАЧИЛАРИМИЗ СЎФИ ОРТАДИ

Маълумки, шу йилнинг 15 сентябр - 1 октябр кунлари яшил китъа - Австралиянинг Сидней шаҳрида навбатдаги, 27-Эзги Олимпиада баҳслари бўлиб ўтади. Мазкур нуфузли мусобақадан Ватанимиз шарафини 38 нафар спортчимиз ҳимоя қилишди.

Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг хабар қилишича, ҳозирча спортнинг енгил атлетика тури бўлича 11 та, бокс бўлича 10 та, эркин кураш бўлича 5 та, юнон-рим кураши ва мерганинг бўлича 3 тадан спортчимиз йўлланма соҳиб бўлган. Шунингдек, сузиш

бўлича икки спортчи, дзюдо, оғир атлетика, эшак эшиш ҳамда трюмплиндан сакраш бўлича биттадан вакилларимиз ўзига бахтга сазовор бўлган. Бундан ташқари, қиличбозлик, велоспорт, теннис, таэквандо, синхрон сузиш, мерганинг, академик эшак эшиш каби спорт турлари бўлича ҳам 40 га яқин спортчиларимиз «Сидней-2000» учун баёс олиб бормоқдалар.

Олимпиада баҳслари бошланганига ҳали 5 ойдан кўпроқ вақт бор. Олдимизда Сиднейга йўлланма берувчи қатор мусобақалар турибди. Демак, олимпиада-дчи спортчиларимизнинг сафи янада ошишига тўла имкон бор. Ва шунингдек, 1996 йил Атлантада бўлиб ўтган Олимпиада баҳсларида қўлга киритилган ютқуларнинг да ошишига умидворимиз. Зеро, аввалги Олимпиада мусобақаларидан сўнгра ўтган давр мобайнида спортчиларимизнинг маҳорати, таҳрибаси ҳам анча ошди. Қолаверса, вакилларимизнинг аксари бугун жаҳон миқёсида юксак санъатига эга бўлган спортчилар санъатиди.

Ўйлаймизки, шу йил Сиднейда Ватанимиз байроғи янада юксакроқ ҳилпирайди, мадҳиямиз янада голибона янграйди.

М.ЭЛМУРОВОД.

ЕЛЕНА СИДНЕЙГА БОРАДИ

Яхши хабарнинг қаноти бор, дейдилар. Елена Квятковскаянинг Австралия пойтахти Сидней шаҳрида ўтказилган навбатдаги Эзги Олимпиадада қатнашиш ҳуқуқини берувчи йўлланмани қўлга киритганлиги ҳақидаги хушхабар бир зумда бутун Наманганга тарқалди. Қўни-қўшиллар, бирга ишлайдиган ҳамкасблари, таниш-билишлари, дўсту биродарлари Еленани қизғин муборакбод қилар эканлар, унга самимий истаклар, омад ва муваффақиятлар тиллашарди.

Зеро, бундай обрў ва шарафга муяссар бўлиш осонмас, ахир?! ... Ушанда бешинчи синфда ўқирди. У туғилиб ўсган Томск қўбнасидаги 42-мактабда тез-тез спорт мусобақалари ўтказиб туриларди. Ўзи ўқийдиган 5 «В» синф ўқувчилари ўртасида узок масофага югуриш бўлича голиб чиққан Елена мактаб миқёсидаги беллашулда ҳам голибликка эришган қизни жисмоний тарбия ўқитувчиси Иван Петров шундай дея рағбатлантирганди:

— Сендан умидим катта, қизим. Сен ўз устингда тинимсиз ишлаб боришинг, Худо берган тугма қобилиятингни такомиллаштиришинг керак. Насиб этса, сен ҳали катта мусобақаларда иштирок этасан... Муаллим янглишмаган эди. Бола бошидан

деганларидек, Еленаданги спортга нисбатан муҳаббат ва қизиқиш йилдан йилга ортиб бориши билан бир қаторда бу борадаги қобилияти ва маҳорати ҳам ўсиб борди.

Кўпгина ўрта мактабни тамомлаётган ёшлар қайси касбни танлашлари ёхуд қайси бир ўқув юртига ҳужжат топширишларини билмасдан бошлари қотади. Еленанинг эса ўзи учун ҳам, бошқалар учун ҳам келажак муяссар бўлиб қолган эди. Спорт унинг жону танига, бир умрлик йўлдошига айланганди. Хўш, қаёққа боради? Аслида катта-катта миқёсдаги беллашуларда иштирок этган ва бир қатор нуфузли мукофотлар соҳиббаси бўлган қиз спортга тааллуқли ҳар қандай ўқув юртига имтиёзли равишда кириб ўқиш ҳуқуқини ҳам қўлга киритганди. Хоҳласа Москвага, хоҳласа Петербургга бориб ўқиши мумкин эди.

— Ўрта Осиёга бораман, анкироғи Ўзбекистонга, — деди етуклик гувоҳномасини олган кунги қиз кечқурун оила аъзоларининг шу ҳақдаги саволларига жавобан. Дарҳақиқат, Елена бу ажойиб юрт тўғрисида китобларда кўп ўқиган, унинг меҳмондўст, қалби қайноқ кишиларини голибона ёқтириб қолган. Адашмаган экан. Бу ердан беҳисоб дўстлар орттирди. Тошкент жисмоний тарбия институтида бирга ўқиган дугонасининг таклифи билан гуллар шаҳри Наманганга йўлланма олди. Мана у ўн йилдан зиёд вақтдан бери виллоят касабаси уюшмаларига қарашли шаҳар 2-болалар ва ўсмирлар спорт мактабида енгил атлетика бўйича мураббий-ўқитувчи.

Ўзбекистонда ўтган давр Елена учун спорт соҳасида чинакамига ўсиш ва юксалиш йиллари бўлди. Мамлакат ва халқаро миқёсидаги қатор мусобақаларда иштирок этди. Эришган муваффақиятлари эвазига халқаро миқёсдаги спорт устаси унонига сазовор бўлди. Таяндан пойтахти Бангкок шаҳрида ўтказилган Осиё ўйинларида голиблар сафидан ўрин олди. Бундан ташқари, у 1996 йилдан буён 100 метрга югуриш бўйича Ўзбекистоннинг узлуксиз чемпиони. 1995 йилда Марказий Осиё спортчиларининг Тошкент ўйинларида кумуш медал, худди шундай ўйинларнинг Олма-ота шаҳрида ўтказилган беллашуving олтин медали соҳибиди. Эндиги мақсад Олимпиада медалларини қўлга киритиш. Еленага ушбу нуфузли мусобақада фахрли ўринлардан бирини эгаллашини тилаб қоламиз.

Обиджон ЖУМАНАЗАРОВ, «Ишонч» мухбири.

ISHONCH
МУАССИС:
Ўзбекистон касабани уюшмалари Федерацияси

Бош муҳаррир
Мирғиёс ҚАЮМОВ
Таҳрир хайъати:
Ж.Алимуҳаева, М.Одилова, Э.Воҳидов, С.Остонов, М.Расулов, Э.Ёқубов, В.Зверев (бош муҳаррир ўринбосари-«Ишонч-Доверие»), М.Олимов, М.Содиқов, Н.Рафиқов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Котибият 56-52-78,
136-58-45; Хатлар бўлими
56-85-43; Реклама, эълонлар бўлими 56-87-63
Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган

Маънавият: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр қураситқичи: 133; 134
Газетага 1998 йил 11 июлда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 00005 рақамли гувоҳнома берилган. ИВМ компьютерида терилди ва сақлаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 бома табоқ, Умумий алади 14.002 нухса. Сотушга эркин нархда.
«Шарқ» нашриёт — матбаа концерни босмақонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41 — уй.
Босишга топшириш вақти - 21.00
Тошхирда 22.30